

තක්ෂිලා මධ්‍ය විද්‍යාලය - හොරණ
TAXILA CENTRAL COLLEGE - HORANA

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය 2022
පළමු වාර පරීක්ෂණය - 13 ශ්‍රේණිය (2022 A/L)

රසායන විද්‍යාව - II
Chemistry - II

පැය දෙකයි.
Two hours

ආලෝකයේ වේගය = $3.0 \times 10^8 \text{ ms}^{-1}$

සර්වත්‍ර වායු නියතය = $8.314 \text{ JK}^{-1}\text{mol}^{-1}$

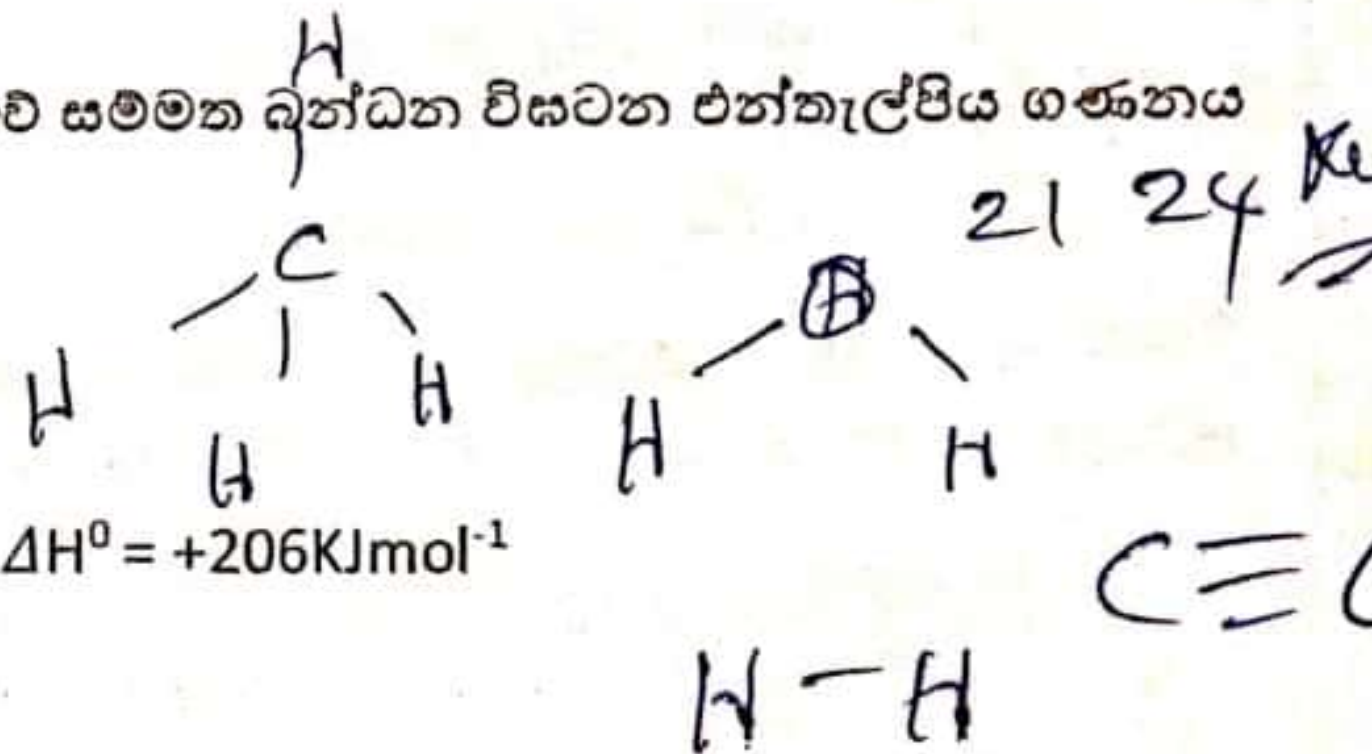
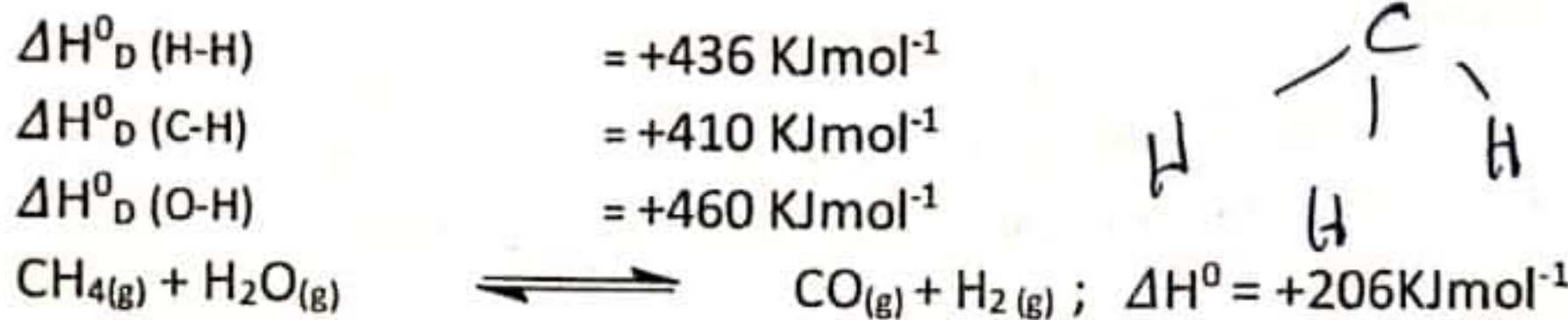
ඇවගාඩ්‍රෝ නියතය = $6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$

ෆැරඩේ නියතය = 96500 Cmol^{-1}

ප්ලැන්ක්ගේ නියතය = $6.626 \times 10^{-34} \text{ Js}$

05)

- (a) i. අවශ්‍ය දත්ත භාවිත කරමින් කාබන් මොනොක්සයිඩ් ($\text{CO}_{(g)}$) වයු වේ සම්මත බන්ධන විඝටන එන්තැල්පිය ගණනය කරන්න.

- ii. $\Delta H^0_D (\text{C-O}) = +360 \text{ KJmol}^{-1}$
 $\Delta H^0_D (\text{C=O}) = +740 \text{ KJmol}^{-1}$ නම්, (CO) හි සම්මත බන්ධන විඝටන එන්තැල්පිය මෙම අගයන් දෙකටම වඩා විශාල වන්නේ මන්දැයි පැහැදිලි කරන්න.

- (b) දී ඇති තාප රසායනික දත්ත භාවිතා කරමින් සුදුසු ගණනය කිරීම්කින් $\text{Mg}_{(s)}$ හි සම්මත පරමාණුකරණ එන්තැල්පිය ගණනය කරන්න.

$\text{MgCl}_{2(s)}$ හි සම්මත දැලිස ශක්තිය $\text{Mg}_{(g)}$ හි සම්මත පළමු හා දෙවන අයනීකරණ ශක්ති $\text{Cl}_{2(g)}$ හි සම්මත බන්ධන විඝටන එන්තැල්පිය $\text{Cl}_{(g)}$ හි සම්මත පළමු ඉලෙක්ට්‍රෝණකරණ එන්තැල්පිය $\text{MgCl}_{2(s)}$ හි සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පිය	$= -2520 \text{ KJmol}^{-1}$ ✓ $= +2185 \text{ KJmol}^{-1}$ ✓ $= +432 \text{ KJmol}^{-1}$ $= -349 \text{ KJmol}^{-1}$ $= -436 \text{ KJmol}^{-1}$ ✓
--	---

Handwritten: 165 KJmol^{-1}

- (c) i. එක්තරා දෘඩ භාජනයක පරිමාව 16.628 dm^3 වේ. 27°C දී මෙහි He 12g ක් අඩංගු වේ. එම උෂ්ණත්වයේදී ම එම භාජනයට O_2 වායුව 64g ක් ඇතුළු කළ පසුව He හි ආංශික පීඩනය ගණනය කරන්න.

- ii. ඉහත i. හි බඳුනට සමාන පරිමාවක් ඇති දෘඩ බඳුනක අඩංගු NO වායුව මවුල a ප්‍රමාණයක් පරිමාව නොගැනිය හැකි පිහිත් නලයකින් ඉහත i. හි බඳුනටම සම්බන්ධ කරන ලදී.

Handwritten: $2.9 \times 10^5 \text{ Pa}$

ඉන්පසුව එම පද්ධතිය 127°C ට ගෙන ආ විට පහත ප්‍රතික්‍රියාව සිදුවී බඳුනේ අවසාන පීඩනය $6.5 \times 10^5 \text{ Nm}^{-2}$ බවට පත් කර ගනී.

සැ.යු මෙහිදී i. හි දී තිබූ $\text{O}_{2(g)}$ සියල්ලම සමග ප්‍රතික්‍රියා කිරීමට තරම් $\text{NO}_{(g)}$ ප්‍රමාණවත් නොවුණි. දෙවැනි බඳුනේ තිබූ NO මවුල ප්‍රමාණය a ගණනය කරන්න ($\text{He}=4 \text{ O}=16 \text{ N}=14$)

.22 A/L අපි [papers.guru]

06) a) 3d අන්තර්ක මූලද්‍රව්‍යයන්ගේ ලවණ දෙකක් ජලයේ දිය කිරීමෙන් සාදාගත් ද්‍රාවණයක් p ලෙස හැඳින්වේ.

p ද්‍රාවණය සමග සිදුකළ පරීක්ෂණ සහ ඉන් ලද නිරීක්ෂණ පහත දක්වා ඇත. ද්‍රාවණයේ අඩංගු කැටායන දෙක සහ ඇනායන දෙක හඳුනාගන්න.

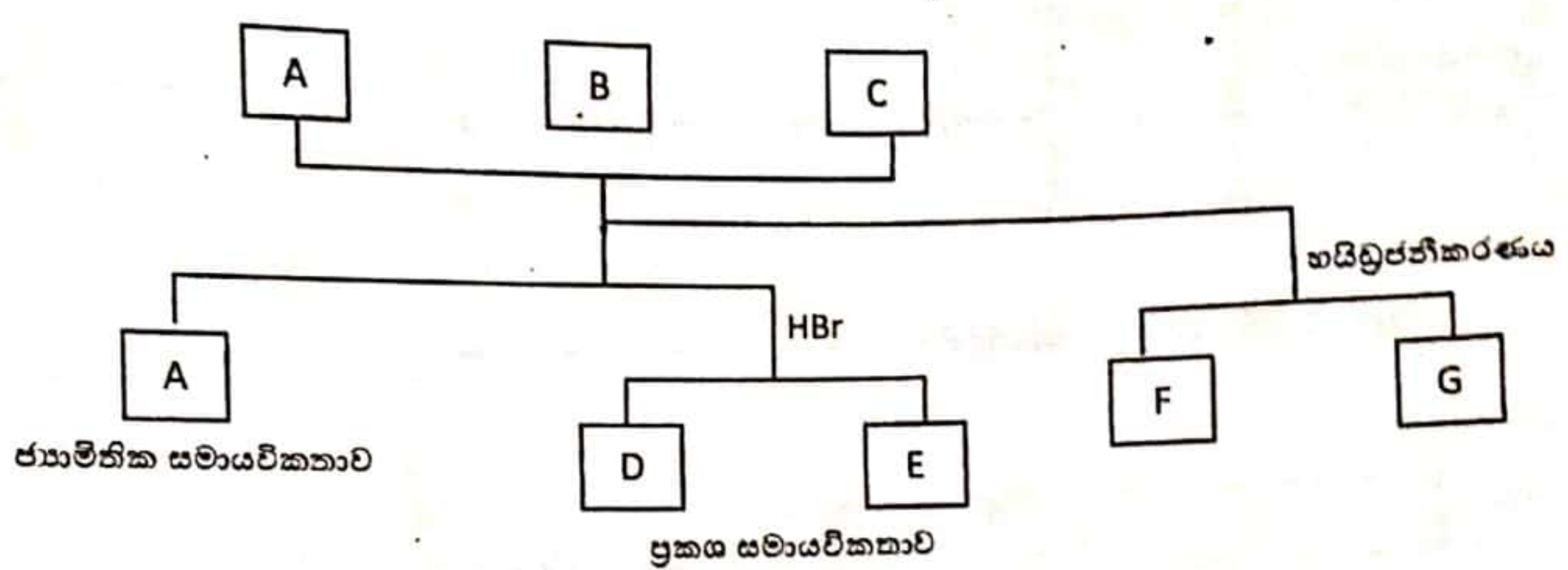
පරීක්ෂණය	නිරීක්ෂණය
1) P ද්‍රාවණයට NaOH එක් කිරීම	කොළ පාටට හුරු අවක්ෂේපයක් ලැබුණි Fe
2) 1 හි පෙරනයට Al කුඩු දමා රත් කිරීම	HCl අම්ලය හමුවේ සුදු පැහැ දුමාරයක් ඇති කිරීමට සමත් වායුවක් පිටවිය. NH₃
3) P ද්‍රාවණයෙන් කොටසක් ජ. NaOH සහ H ₂ O ₂ සමග රත්කර පෙරණ ලදී	කොළ පාටට හුරු අවක්ෂේපයක් ලැබුණි. පෙරනය කහපාට විය.
4) 3 හි අවක්ෂේපයට සා. HCl එක් කිරීම	කහපාට ද්‍රාවණයක් ලැබුණි
5) 4 හි කහපාට ද්‍රාවණය තනුක කර H ₂ S යැවීම	අවක්ෂේපයක් නොලැබුණි
6) 1 හි පෙරණය Cl ₂ /CHCl ₃ දමා සෙලවීම.	කාබනික ස්ථරය දුඹුරු පැහැ විය Fe Fe I

- i. P ද්‍රාවණයේ අඩංගු කැටායන සහ ඇනායන දෙක දක්වන්න.
- ii. සියළු ප්‍රතික්‍රියාවන්ට අදාළ තුලිත රසායනික සමීකරණ ලියන්න.
- iii. 1) හි ලද අවක්ෂේපයට වැඩිපුර NH₃ එක් කළේ නම් නිරීක්ෂණය කෙබඳු වේද? අදාළ තුලිත රසායනික සමීකරණ/ය ලියන්න.

b) KNO₃ 1.550g ක සාම්පලයක් තාපගත කිරීමේදී අසම්පූර්ණව වියෝජනය විය. මෙයින් ලැබූ අවශේෂය 250cm³ ක දිය කරන ලදී. ඉන් 25cm³ ක් ආම්ලික මධ්‍යයේදී 0.0015mol dm⁻³ වූ KMnO₄ ද්‍රාවණයක් සමග ප්‍රතික්‍රියා කරවූ විට 28.90 cm³ ක් වැය විය.

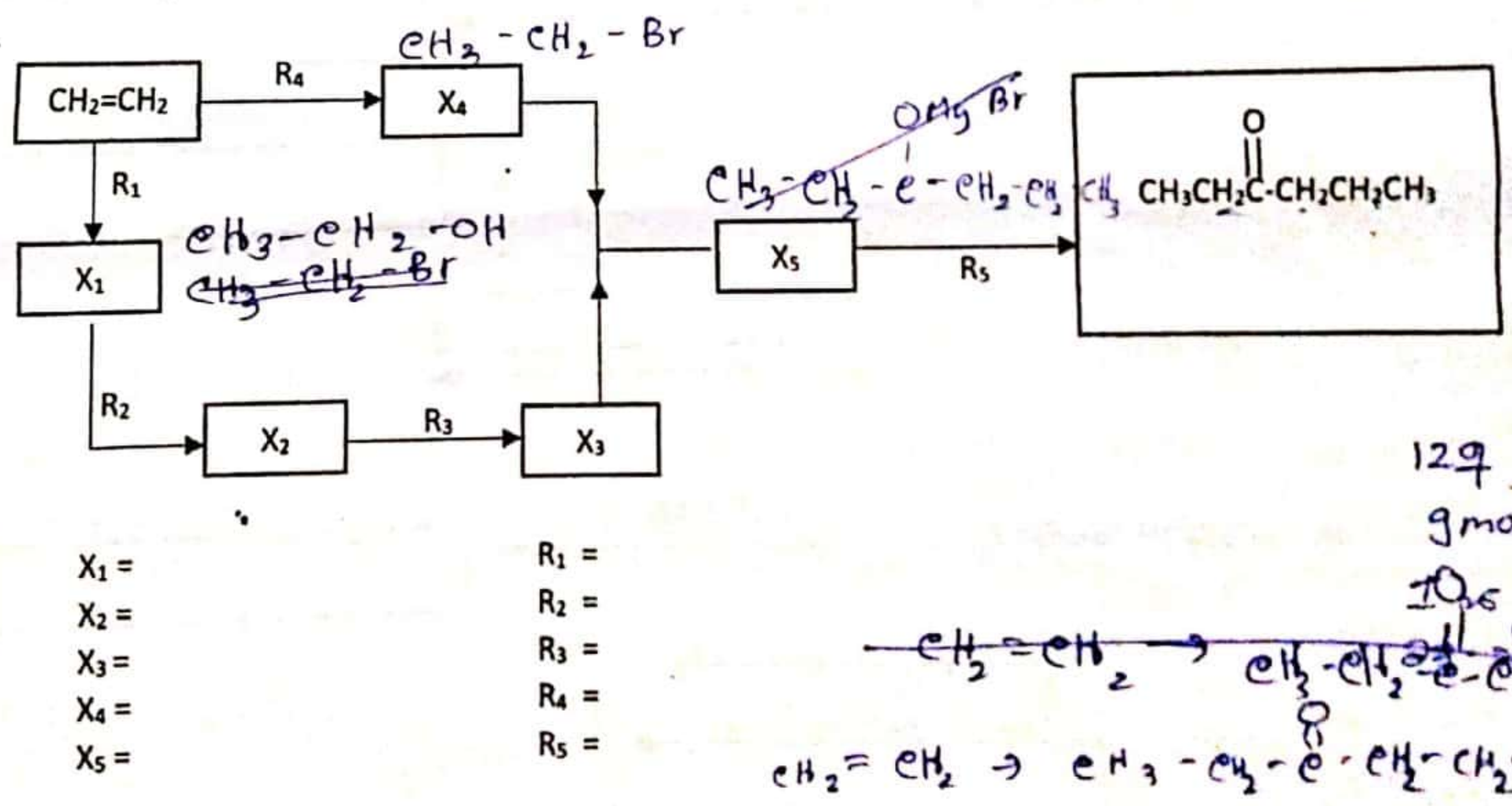
- i. ඉහත සියලු ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණ ලියන්න.
- ii. KNO₃ තාපගත කිරීමෙන් ලැබෙන සහ අවශේෂය කුමක්ද?
- iii. වියෝජන යෙන් පසු ලැබෙන සහ අවශේෂයේ KNO₃ ප්‍රතිශතය කවරෙක්ද? (K=39 N=14 O=16)
- iv. සහ අවශේෂය ජලයේ දිය කරමින් සාදන 250cm³ ක ජලීය ද්‍රාවණයේ සාන්ද්‍රණය mol dm⁻³ වලින් සහ ppm වලින් ගණනය කරන්න

7) A, B හා C යනු අණුක සූත්‍රය C_5H_{10} වූ ව්‍යුහ සමායවික වේ. A පමණක් ජ්‍යාමිතික සමායවිකතාව පෙන්වයි. B හා C, HBr සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවූ විට ලැබෙන සංයෝග ප්‍රකූල සමායවිකතාව පෙන්වන D හා E වෙයි. A, B හා C හයිඩ්‍රජනීකරණය කළ විට A හා B මගින් F සංයෝගයද C මගින් G සංයෝගයද ලබා දෙයි

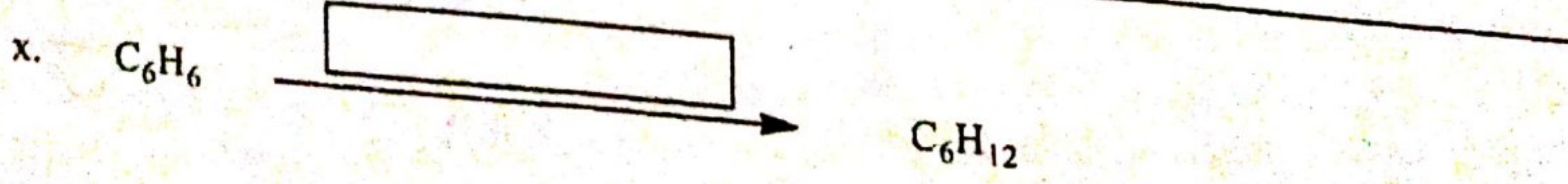
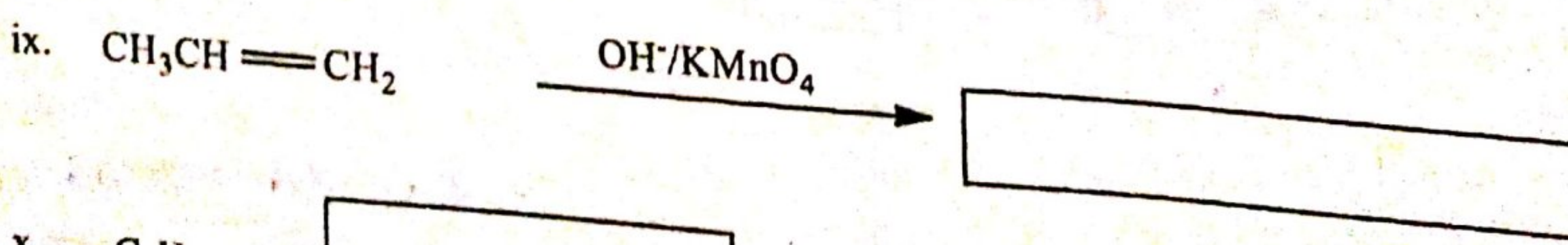
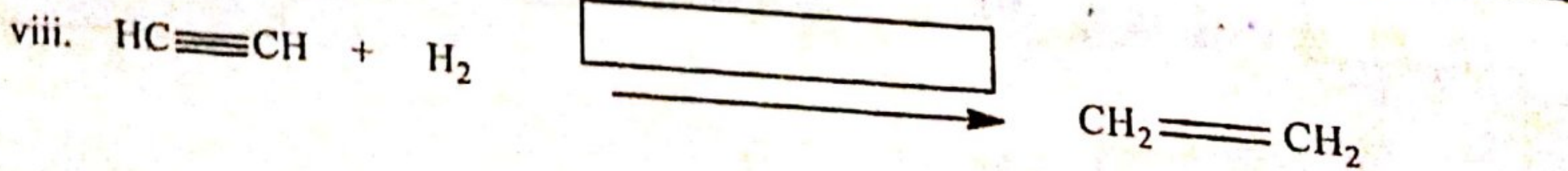
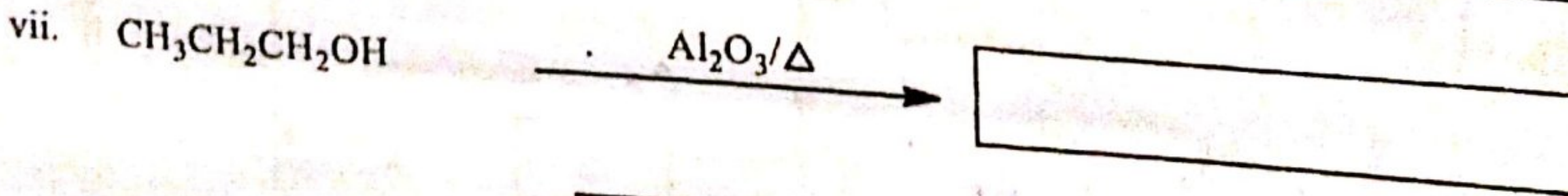
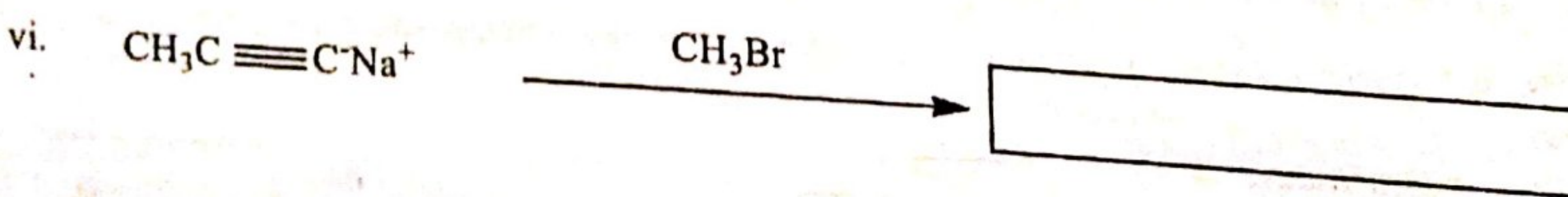
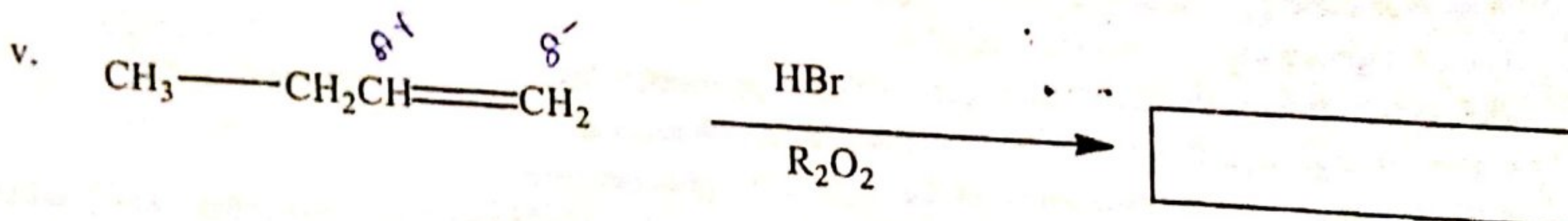
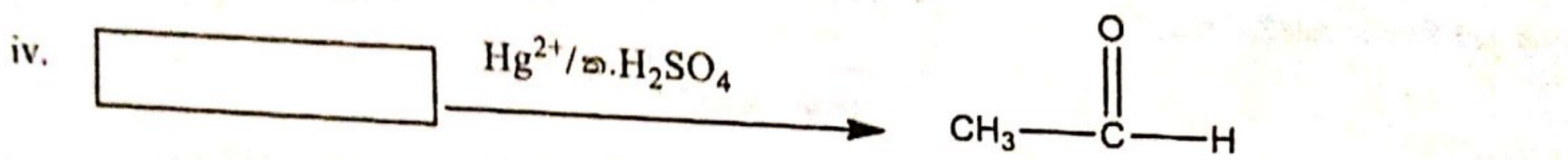
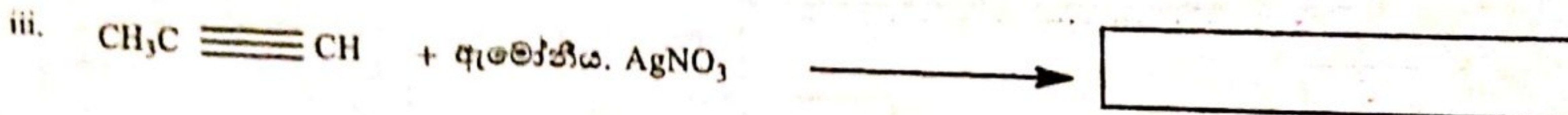
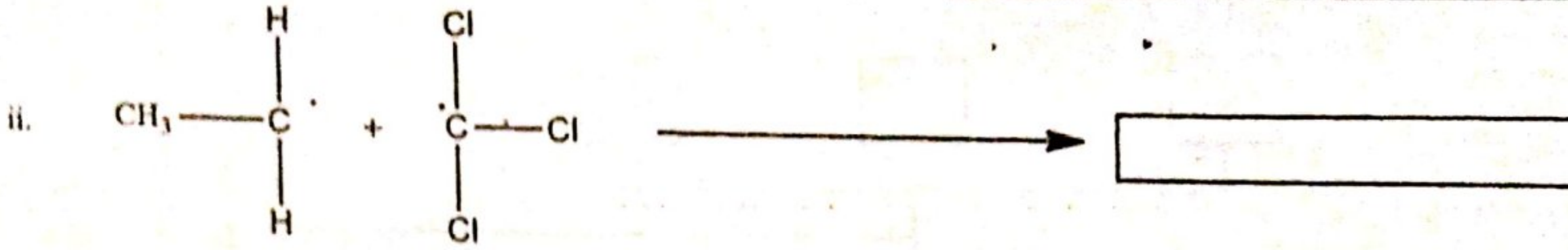
- I. A සංයෝගය හඳුනාගෙන එය හැවනිය හැකි ජ්‍යාමිතික සමායවික ආකාර දෙක ඇඳ පෙන්වන්න
- II. D හා E හඳුනාගෙන ඒවායේ ව්‍යුහ අඳින්න
D හි ප්‍රකූල සමායවික ආකාර දෙක දක්වන ව්‍යුහ ඇඳ පෙන්වන්න
- III. F හා G හි ව්‍යුහ ඇඳ ඒවායේ ව්‍යුහ සමායවික වර්ගය නම් කරන්න
- IV. E, F, G සංයෝග වල IUPAC නාමයන් එම ව්‍යුහ යටින් ලියා දක්වන්න
- V. C හා G එකිනෙකින් වෙන් කර හඳුනා ගැනීම සඳහා රසායනික පරීක්ෂණයක් හා අදාළ නිරීක්ෂණ සඳහන් කරන්න.

b) i. $CH_2=CH_2$ කාබන් අඩංගු එකම සංයෝගය ලෙස හඳුනා කරමින් පහත පරිවර්තනයට අදාළ ප්‍රතිකාරක හා සංයෝග නම් කරන්න.

ii. $CH_2=CH_2 \rightarrow X_1$ බවට පත් වීමේ යාන්ත්‍රණය ලියා දක්වන්න

iv. පහත පරිවර්තන සඳහා හිමිකැන් සම්පූර්ණ කරන්න

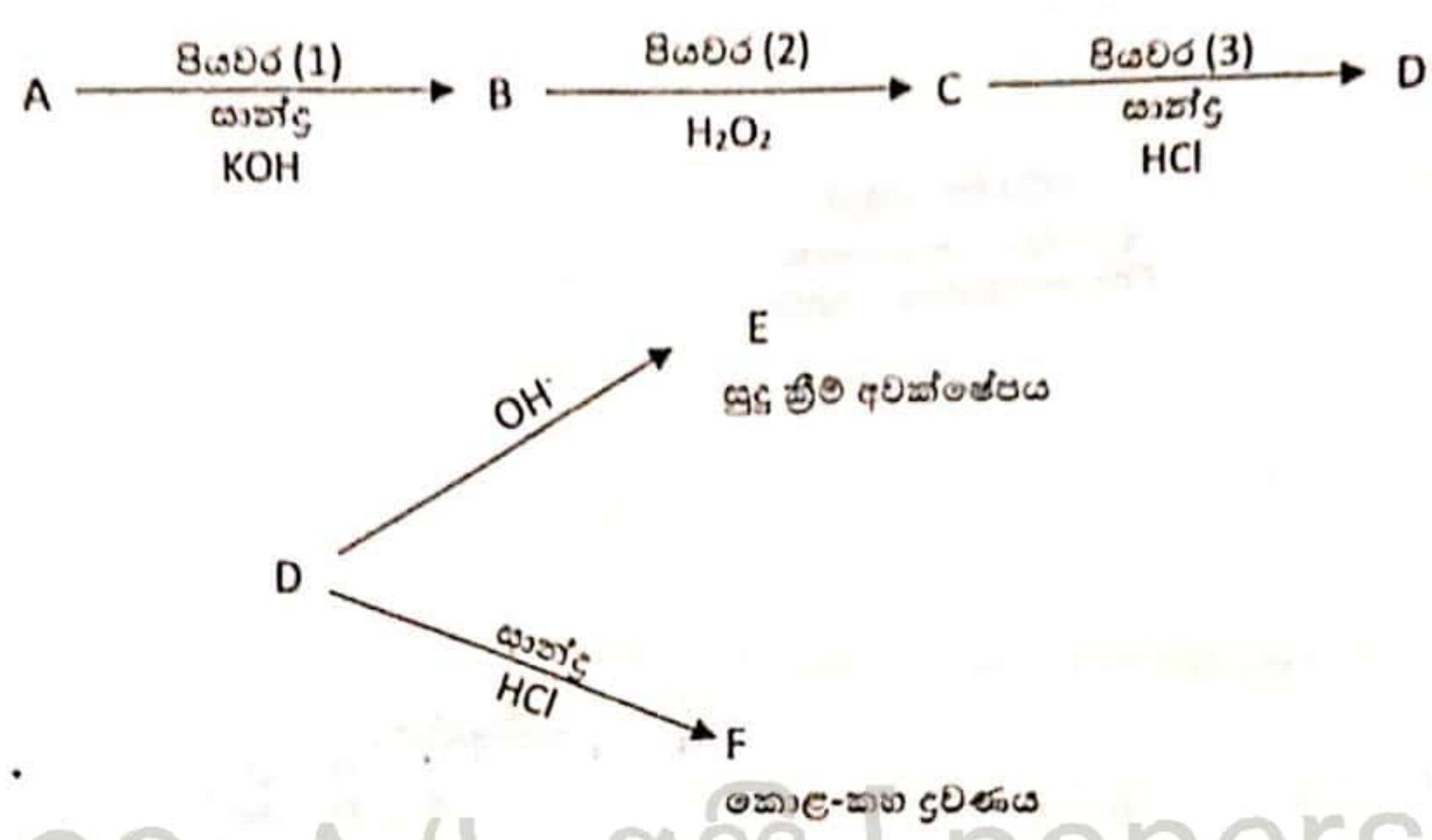
a) P ද්‍රාවණය තුළ කැටයන දෙකක් හා ඇනායනයක් අඩංගු වේ. මේවා හඳුනා ගැනීම සඳහා පහත දැක්වෙන පරීක්ෂණ දූ කරන ලදී.

- I. P ද්‍රාවණයට කුහුක HCl එක් කළ විට දුඹුරු පැහැති වායුවක් වී විය. NO_2
- II. I. හි ලද ද්‍රාවණයට H_2S මුළුලනය කළ විට දුඹුරු පැහැති Q අවස්ථාවක් ලැබුණි. Sn^{2+}
- III. II. හි ලද ද්‍රාවණය NH_4OH මගින් භාෂ්මික කර H_2S එක් කළ විට රෝස පැහැති R අවස්ථාවක් ලැබුණි. Mn^{2+}

- i) P ද්‍රාවණයේ ඇති කැටයන සහ ඇනායනය හඳුනාගන්න
- ii) Q හා R අවස්ථාවේ මොනවාද?
- iii) I) පරීක්ෂණයට අදාළ තුළිත අයනික ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.

Pb, Ag, Bi, Cu - රෝස
 Sb - නිල්
 Cd, As, Sn - රෝස

b) පහත දැක්වෙන ගැලීම් සටහන සලකන්න.

22 A/L අප්‍රේල් [papers grp].

මෙහි A යනු 3d ගොනුවේ මූලද්‍රව්‍යයක් සාදන ඔක්සෝ ඇනායනයක් නම්,

- i) A B C D E F හඳුනාගන්න.
- ii) සයවර (1), (2), (3) ට අදාළ තුළිත අයනික ප්‍රතික්‍රියා ලියන්න.

c) KIO_3 හරියටම 10.7g ක් ආසන්න ජලයේ දියකර මුළු පරිමාව $250cm^3$ වන ජලීය ද්‍රාවණයක් සාදා ගන්නා ලදී. (X)

මෙම x ද්‍රාවණයෙන් $50cm^3$ ක් ගෙන එයට වැඩිපුර $KI(aq)$ එක්කර පිටවූ I_2 , සාන්ද්‍රණය C වන $Na_2S_2O_3$ ද්‍රාවණයක් සමඟ දර්ශකය ලෙස පිණිස එකතු කර අනුමාපනය කළ විට වැය වූ $Na_2S_2O_3$ පරිමාව $30cm^3$ ක් නම් C වල අගය සොයන්න. ($mol dm^{-3}$ වලින්)